

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en delvis genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 131 fra folketingsåret 2002-03 (se Folketingstidende 2002-03, forhandlingerne side 9094 og tillæg A side 6338 og 6344) og beslutningsforslag nr. B 69 fra folketingsåret 2003-04 (se Folketingstidende 2003-04, forhandlingerne side 4706 og tillæg A side 2987 og 2994) om forbud mod anvendelse af pesticider inden for en beskyttelseszone omkring alle almene vandforsyningsanlæg.

Vandboringer er særlig sårbare over for nedsivning af sprøjtemidler fra marken rundt om boringen. Driften af marken lige over et grundvandsmagasin er mest afgørende for kvaliteten af vandet i magasinet.

Selv om vandrette vandstrømninger i diverse sprækker kan gøre det svært at afgøre, hvor på jordoverfladen en forurening i grundvandet kommer fra, så er det trods alt den lodrette tyngdekraft, der bringer vandet ned, og derfor er arealet lige over vandreservoiret det allervigtigste, når det gælder beskyttelse mod pesticider, der potentielt kan sive ned.

Der er i dag en 10 m fysisk sikringszone rundt om vandboringerne, hvor der ikke må anvendes eller findes sprøjtemidler eller gødning. Dette er imidlertid ikke nok.

Der opereres allerede i dag med en kildepladszone på 300 m i radius, som kan angives i regionplanens kortmateriale, inden for hvilken amterne kan nedlægge forbud mod forhold, som kræver tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 19. Kildepladszonen er bl.a. begrundet i den korte afstand og transporttid til indvindingsboringerne, der medfører muligheder for at udføre eventuelle afværgeforanstaltninger. Derfor bør kildepladszonen også gennem regionplanlægningen så vidt muligt friholdes for aktiviteter, der kan indebære en risiko for grundvandet. I det omfang vandreservoiret til en vandboring er kendt og beskrevet, bør forbuddet mod anvendelse af pesticider omfatte hele det område, hvorfra der fra overfladen siver vand til reservoiret. I rapporten »Notat fra arbejdsgruppe til

vurdering af større sprøjtefrie zoner omkring vandindvindingsboringer« fra december 2003, jf. alm. del – bilag 460 (folketingsåret 2003-04), redegøres der for, at 300 m-zoner omkring vandboringer ikke i alle tilfælde vil være tilstrækkelige til at beskytte indvindingsområdet mod pesticidforurening. Derfor skal der foretages en konkret vurdering for de enkelte vandforsyningsanlæg med henblik på at definere det yderligere område, der skal omfattes af forbud mod anvendelse af pesticider.

I de økonomiske vismænds rapport offentliggjort den 1. december 2004 konkluderes det, at sprøjtefrie zoner omkring vandboringer også rent økonomisk er en god idé, og at alene økonomiske argumenter er en tilstrækkelig begrundelse for at indføre sprøjtefrie randzoner. Man kan være meget uenig i de økonomiske vismænds måde at prissætte biodiversitet og værdien af rent grundvand på. Enhedslisten er bestemt ikke enig i, at biodiversitet og rent grundvand er noget, der skal begrundes økonomisk. Både biodiversitet og rent grundvand hører til de kritiske naturværdier, der under alle omstændigheder skal bevares, forbedres og beskyttes, uanset om økonomiske kalkyler er positive eller negative. Vi er opmærksomme på, at der er partier, der er gået imod vores tidligere beslutningsforslag af frygt for omkostningerne, men nu fjerner de økonomiske vismænds beregninger denne frygt. Deres beregninger er derfor en væsentlig årsag til, at Enhedslisten nu forventer, at alle Folketingets partier kan støtte beslutningsforslaget.

Etablering af sprøjtefrie zoner omkring vandindvindingsanlæg vil ifølge ovennævnte notat til miljøministeren omfatte lidt over 1.000 km² eller omkring 2 pct. af landets areal og formodentlig lidt over 1,5 pct. af landbrugsarealet.

Enhedslisten mener ikke, at retten til at forurene er omfattet af ejendomsretten, og derfor skal der ikke ydes erstatning for tabet af retten til at sprøjte med pesticider på et areal.